

13 november 2018

De begroting voor 2019

- Aantal voorstellen Cranendonck Actief! overgenomen
- Coalitie uiteindelijk voor de begroting; Cranendonck Actief! en Elan tegen

In een soms levendige vergadering heeft de gemeenteraad van Cranendonck een open discussie gevoerd over de begroting 2019 e.v. Wij hadden een alternatieve begroting gemaakt omdat we erg waren geschrokken van de bezuinigingsvoorstellen van het college en omdat we constructief wilden laten zien dat het ook anders en beter kon.

Verschillende voorstellen uit onze alternatieve begroting werden overgenomen. Zo kunnen ze in Gastel en Dorplein verder met een nieuwe Schaapskooi en nieuwe Schakel. De bibliotheek in Maarheeze blijft behouden (al wordt er op het totale bibliotheekbudget wel bezuinigd). De korting op de subsidies gaat niet ten koste van de verenigingen en de leges worden stapsgewijze kostendekkend.

Onze overige voorstellen die zouden leiden tot een financieel veel betere begroting werden niet overgenomen.

Zo blijft er in de begroting dus een bezuiniging zitten op het sociale domein van ruim 2,5 mln euro. Een bezuiniging die wij veel te ingrijpend, ondoordacht en te snel vinden: puur paniekvoetbal. Ook gaat de OZB omhoog met meer dan 10% boven de inflatie. Ook die vinden wij onnodig zoals we hebben laten zien in onze alternatieve begroting. Voor ons reden om uiteindelijk tegen de begroting te stemmen. Een forse stap, maar onvermijdelijk omdat wij vinden dat het ook echt anders en beter kan.

Graag willen we nu met de leden van onze partij bespreken wat nog de betekenis is van het raadsprogramma 'Samen doen'. In mei hebben we dit raadsprogramma met alle partijen ondertekend. Met deze begroting slaat de coalitie een richting in die haaks staat op een aantal essentiële afspraken uit het raadsprogramma. Wat is dan nog het raadsprogramma (en onze handtekening daaronder) waard, als het in de praktijk een dode letter blijkt te zijn?

- **De tekst zoals die door onze fractievoorzitter Karel Boonen is uitgesproken bij de algemene beschouwingen:**

HET KAN ANDERS, HET KAN BETER!

In mei van dit jaar hebben wij nog een raadsprogramma gepresenteerd met veel ambities. Hoe anders hangt de vlag er nu bij. In juli, bij de behandeling van de kadernota hebben we een aantal observaties gedaan over de bestuursstijl van dit college, over de wijze van communiceren en over de verhouding tussen de raad en dit college.

Toen vonden veel facties het nog wat vroeg voor een oordeel. Korthedshalve verwijzen we nu naar wat we daar hebben gezegd. Helaas lijken onze observaties van toen, nog onverminderd actueel.

Het college heeft bij het opstellen van de begroting kleur bekend. Het komt met een aantal snoeiharde bezuinigingsmaatregelen die vooral neerdalen in de sociale hoek. Wij vinden dat hier sprake is van een pijnlijke disbalans. Dat werd nog eens duidelijk toen in de commissie de wethouder zorg voor 80% aan het woord was.

U kent CrA! als een positief-kritische en blijmoedige club. Vandaaruit zijn we met frisse moed aan de slag gegaan. Als je dan vindt dat de collegevoorstellen niet goed zijn, kom dan maar met een alternatief. Laat maar zien dat het ook anders kan.

Dat hebben we gedaan. Wij hebben een alternatieve begroting gemaakt die andere keuzes maakt en bovendien een financieel gunstiger resultaat oplevert voor de gemeente. Dat hebben we gedaan met ambtelijke ondersteuning, waarvoor onze dank, en u heeft onze voorstellen twee weken geleden van ons gekregen.

Ook bij ons veel aandacht voor de zorg. Er is veel aan de hand in de zorg. Daar sluiten wij onze ogen niet voor. De problemen in de jeugdzorg zijn eigenlijk niet nieuw en spelen voor een groot deel in de hele land.

Ik zal u een hele opsomming van wat er zoal speelt in het land en in onze regio op dit terrein besparen, maar iedereen waarschuwt tegen paniekvoetbal en ondoordachte maatregelen. En dat lijkt nu precies te zijn wat Cranendonck doet.

We weten nog niet eens of onze eigen cijfers kloppen, maar het college laat de ambtenaren een lange lijst aan maatregelen verzinnen: budgetplafonds, scherpere poortwachtersfunctie, kritische beoordeling welke zorg het beste is, geld boven inhoud, scheiding tussen eerste lijn en backoffice. Dat is de taal van de angst, niet de taal van vertrouwen. En dan wel precies kunnen uitrekenen dat dit in 2022 2,530 mln euro oplevert. In de jeugdzorg wordt meer dan 20% op budget geknepen. Dat wordt niet alleen snijden in het vet, maar ook in het vlees, vrezend wij De wethouder heeft toegezegd dat dit niet zal gebeuren; daarmee laadt hij een dure plicht op zich die we nauwkeurig zullen volgen.

Wij betwijfelen hartgrondig of dit niet ten koste van de zorg zelf gaat, ten koste van kwetsbare inwoners die 4 jaar geleden aan onze zorg werden toevertrouwd. Opmerkelijk is dat geen van de 21 amendementen, behalve onze alternatieve begroting, iets wil doen aan de bezuinigingen op de zorg. Waar is trouwens het advies van de Zorgadviesraad over alle voorgestelde maatregelen?

Heel belangrijk vinden wij dat de onafhankelijk positie van de sociaal makelaars gegarandeerd blijft en dat het geen verkapte ambtenaren worden. Dat heeft de wethouder toegezegd. Wij zullen dat kritisch volgen.

Ook heeft de wethouder toegezegd dat 'een gezin, een plan, een regisseur' het centrale motto blijft in het sociaal domein. Wij zijn nog benieuwd hoe zich dit verhoudt met de invoering van een eerste en een tweede lijn, maar ook hier zullen we de wethouder kritisch volgen.

Tot slot zien wij graag dat ondanks het wegvallen van de subsidie voor behoud van het voortgezet onderwijs, er wel steun blijft voor Vocaal, en van onze oudste burgerinitiatieven. Ook hier horen wij graag een toezegging van de wethouder.

Ook wij moeten moeilijke keuzes maken. Maar wij kiezen voor mensen boven stenen, wij kiezen voor een geleidelijke aanpak met maatregelen waarvan je zeker weet dat ze werken. Waarom nemen we niet wat meer tijd, even een pas op de plaats, eerst even goed nadenken over wat je doet, want de impact van wat we hier besluiten is heel groot voor veel kwetsbare Cranendonckers.

Eigenlijk geven we gehoor aan de oproep die wethouder Kuppens deed in het ED van 28 juni j.l.. De jaarrekening was toen net bekend. 'In 2019 gaan we eerst afmaken wat er allemaal loopt.' sprak hij. 'De financiële ruimte voor

nieuwe dingen is dan beperkt. Daarna gaan we kijken wat we verder oppakken' aldus nog steeds de wethouder. Daar zijn we het helemaal eens, sterker nog, maak van dat ene jaar, twee jaar, is ons voorstel.

Wat zijn nog meer onze voorstellen?

- Zoals gezegd, twee jaar pas op de plaats, om de problemen het hoofd te bieden.
- Een 0-lijn op de personeelslasten zoals we dat in de periode 2014-2018 met succes al eerder hebben gedaan. Dat betekent ongeveer 3,3% bezuinigen op de kosten van personeel, zoals op inhuur of door verbetering efficiency.
- Het terugbrengen in de komende 4 jaar van het aantal uitkeringen naar het niveau van voor de crisis van 2008 en het drastisch snoeien in de bureaucratie en het aantal regels in de bijstand.
- Het verkopen van gebouwen en gronden waar we eigenlijk alleen maar last van hebben. Een gemeente is geen vastgoedeigenaar of grootgrondbezitter.
- Het kostendekkend maken van de leges en het verhogen van de toeristenbelasting met 0,25 cent. Voor een gemiddeld gezin kost dat minder dan een blikje cola per dag.
- En ja, dan vinden we ook dat we het goede voorbeeld moeten geven: de wethoudersformatie zou dan terug moeten naar het niveau van 2014.

Met deze voorstellen ontzien we in elk geval de kwetsbare mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben, bezuinigen we niet op voorzieningen en verenigingen, hoeft de OZB niet omhoog en dit alles levert ook nog eens een beter financieel eindbeeld op dan de voorstellen van het college. Dus ook in het provinciehuis zullen ze blij zijn met deze alternatieve begroting.

Dus ja, appeltje eitje zou je zeggen! Vandaar dat wij ook maar één amendement willen indienen.

Ter afronding. Het woord is nu aan de raad. Gelukkig heeft het college de plannen voor de Schakel en de Schaapskooi terug gedraaid. Dat is een eerste stap. Alleen staat daar weer een extra OZB verhoging tegenover.

Hoeveel gaat de raad verder nog sleutelen aan de voorstellen van dit college? Er liggen in elk geval heel veel amendementen. Dat geeft al aan dat er een groot gat gaapt tussen college en Raad. Wij zullen elk voorstel vanuit de Raad steunen dat een verbetering is t.o.v. de plannen van het college, dat moge duidelijk zijn.

Voor ons staat ook nog iets anders op het spel: de waarde van en draagvlak onder het raadsprogramma.

Opmerkelijk: er is in de afgelopen weken geen initiatief geweest om het eens met elkaar te hebben over de gevolgen van wat er nu op ons af komt voor het raadsprogramma; ook hebben wij nauwelijks reacties gehad op onze alternatieve begroting. In mei was het motto nog 'samen doen', nu lijkt het meer te zijn 'samen voor ons eigen', vrij naar een bekend Haags duo.

Wij vinden het raadsprogramma nog steeds richtinggevend en onze alternatieve begroting blijft ook aanmerkelijk dichterbij het raadsprogramma dan het voorstel van het college.

Als de raad niet ingrijpend de collegevoorstellen wijzigt, is het raadsprogramma voor ons in de praktijk een dode letter en zullen we ons met onze leden beraden op onze handtekening onder het raadsprogramma.